

FJÆRBLADET

ORGAN FOR AGDER MOTORHISTORISKE KLUBB

NR. 5 - OKTOBER/NOVEMBER 2016
38. ÅRGANG

Privat tur til Tronåsen

Velkommen til Birkelandsmarkedet!

Volvo-parade på Birkeland

Gråtasser i Lyngdal

Da var sesongen over og de fleste kjøretøyene er vel plassert i vinteropplag nå (bortsett fra enkelte steder på Birkeland, da...). Det har vært en fin sesong med stor aktivitet i AMK, godt fremmøte på våre arrangementer og generelt god stemning.

Når jeg ser på bilder fra de forskjellige arrangementene, er det likevel ikke til å unngå at jeg gjør meg noen refleksjoner. Det er så mange biler og mennesker som jeg kan plassere, men som jeg vet at ikke er medlemmer i AMK. Og jeg synes det er synd at ikke vi får enda flere medlemmer – for potensialet finnes jo der ute.

Kanskje vi skulle jobbe litt med det i vinter og til neste sesong? Kjenner du noen som har veterankjøretøy – ett eller flere – som ikke er med i AMK, men som kanskje likevel er flittig til å møte frem på våre arrangementer?

Spør dem om ikke de vil melde seg inn! Noen vil sikkert si at de er medlem av en annen klubb, men det er da ingen hindring! Selv er jeg medlem i ni forskjellige veteranbilkubber ... Jeg synes det er OK å støtte de klubbene som lager til noe som jeg har nytte og glede av. Så enkelt er det!

AMK selv bør nok også være mer frempå med medlemsverving på arrangementene. Noen har skjont det. Etter Dyrskuet i Lyngdal nå i september fikk jeg liste med seks nye medlemmer, og de skal være velkommen!

Den beste medlemsfordelen (bortsett fra Fjærbladet, da!) er jo den gode LMK Forsikringen. Den burde flere bruke, også av gamle medlemmer!

*Beste hilsen
Bernt Erik*

Styret

Formann: Trond Rane, Østre Tromøyvei 670, 4812 Kongshavn, tel. 412 11 572, trondrane@sikkerhetenforst.no

Nestformann: Ånund Lunde, Blokkhusgata 12, 4608 Kristiansand, tel. 932 34 408, aanund@lundeas.no

Sekretær: Rolf A. Sørbø, Svartefjell 5, 4625 Flekkerøy, tel. 916 38 960, rolf.sorbo@gmail.com

Styremedlemmer:
Inge Bråtlund, Kvåsveien 474, 4580 Lyngdal, tel. 905 70 245, inge@postkassa.org
Pieter Gerrit van der Zalm, Fjellveien 15C, 4838 Arendal, tel. 476 01 848, pgzalm@frisurf.no
Bjarne B. Rysstad, Helle, 4748 Rysstad, tel. 915 63 661, bjug75@hotmail.com

Varmedlemmer:
Oddvar Iveland, Songdalsveien 217, 4645 Nodeland, tel. 918 65 472, 57oddvar@online.no
Torstein Knutsen, Mandalsveien 1049, 4520 Lindesnes, tel. 907 64 038, tgknutsen@hotmail.com

Kasserer (utenom styret): Bernt Erik Olsen, Veslefrikkveien 3D, 4638 Kristiansand, tel. 416 30 263 (kun SMS!), berneol@online.no

Birkelandsmarkedet

Kontaktperson: Gunnar Hamre, Topdalsveien 86, 4656 Hamresanden, tel. 974 12 124

Fjærbladet

Redaktør: Bernt Erik Olsen, Veslefrikkveien 3D, 4638 Kristiansand, tel. 416 30 263 (kun SMS!), berneol@online.no

Korrespondenter:
Turid Liland, Brynebrinken 5, 4560 Vanse, tel. 38 39 78 56, tlilan@online.no
Øyvind Eikelia, Vrålsmyrveien 28, 4810 Eydehavn, tel. 480 98 121, oeikelia@online.no

Besiktigelsespersoner for LMK-forsikringen

Kontaktperson til LMK: Bernt Erik Olsen, Veslefrikkveien 3D, 4638 Kristiansand, tel. 416 30 263 (kun SMS!), berneol@online.no

Besiktigelsespersoner:
Jan Petter Kristiansen, Kvernhusheia 24D, 4634 Kristiansand, tel. 99 73 98 48, jpk@proffpc.net

Tor Ole Haagensen, Aurebekkveien 149, 4516 Mandal, tel. 38 26 25 80, tor.hagensen@sshf.no

Torstein Knutsen, Mandalsveien 1049, 4520 Lindesnes, tlf. 907 64 038, tgknutsen@hotmail.com

Trond Rane, Østre Tromøyvei 670, 4812 Kongshavn, tel. 412 11 572, trondrane@sikkerhetenforst.no

Motorsykler og mopeder:
Ernst Hansen, Fjellestad, 4550 Farsund, tel. 936 16 875, ernst.hansen@live.no
Tellef J. Tellefsen, Lillebakken 1, 4838 Arendal, tel. 957 55 529

FJÆRBLADET I PAPIRUTGAVE: ISSN 1501-6811 / NETT: ISSN 1891-151X

Terminliste 2016

Oktober:

- 11. Medlemsmøte sentrum
- 18. Medlemsmøte øst
- 26. Medlemsmøte vest

November:

- 8. Medlemsmøte sentrum
- 22. Julemøte øst
- 29. Julemøte vest

Desember:

- 6. Julemøte sentrum

Styret tar forbehold om at datoer kan endres eller fjernes ved behov.

Innmelding i AMK

Å bli medlem i AMK er en enkel sak! Innmelding må inneholde navn, adresse, telefon og eventuelt e-postadresse, og sendes til kassereren.

Det er mange forskjellige måter å sende innmeldingen på. Den kan sendes i posten til kassererens adresse: Veslefrikkveien 3D, 4638 Kristiansand
Den kan sendes på e-post på adressen: berneol@online.no eller amk@lmk.no

Medlemsmøter

Vi ønsker velkommen til følgende medlemsmøter:

Sentrum:

Tirsdag 11. oktober kl. 19.00 på vårt faste møte-lokale på Ve i Tveit (like ved broa rett før avkjørselen mot Kjevik, hos På Juul trafikkskole). Vi satser på å vise film, og det blir servert bløtkake og kaffe. En liten overraskelse blir det nok også!

Øst:

Tirsdag 18. oktober kl. 19.00 på NAF-senteret, Stoa. Programmet for møtet er ikke fastsatt ennå, det kommer informasjon på SMS.

Vest:

Onsdag 26. oktober kl. 19.00 på Rosfjord skolehus, med informasjon om veteranbilforsikring og nye bestemmelser for EU-kontroll for veterankjøretøy.

På alle møtene blir det servert kaffe og noe å bite i. Velkommen!

Matrikkelen

Arbeidet med AMKs matrikkel går videre, og det er kommet inn en god del informasjon. Imidlertid er det fremdeles alt for lite, **så vi oppfordrer igjen medlemmene som ennå ikke har sendt inn informasjon, om å gjøre det snarest og innen 1. november.**

Vi gjør oppmerksom på at det foreligger et forslag om at matrikkelen bare skal trykkes i et begrenset opplag og bare sendes ut til de medlemmer som har sendt inn informasjon. Dette er det ikke fattet noen endelig beslutning om ennå.

Vi antar at matrikkelen vil kunne sendes ut midt i november.

Årets julemøter

Øst: Julemøte tirsdag 22. november kl. 18.00 på Frolands Verk som vanlig. Påmelding til Trond Rane, tlf. 412 11 572 eller tr-sverr@online.no

Vest: Julemøte tirsdag 29. november kl. 19.00 hos Jan Arvid Lindland på Akersmyr i Lyngdal. Påmelding skjer fra og med tirsdag 1. november kl. 18.00 til Olav Hægeland, tlf. 979 78 307. Påmeldinger som kommer inn før dette blir ikke registrert!

Sentrum: Julemøte tirsdag 6. desember kl. 19.00 på Offisersmessa, Gimlemoen, Kristiansand. Pris kr. 200 pr. person for full oppdekking, betales ved ankomst. Påmelding innen 1. desember til: Håkon, tlf. 900 95 891, eller på mail til: berneol@online.no

Vi ønsker velkommen til alle julemøtene, og minner om at det er begrenset antall plasser. Det er derfor lurt å melde seg på snarest, siden det går etter «førstemann til mølla»-prinsippet.

Klubbens adresser

Generelt: Post til klubben sendes formannen.
Fjærbladet: Post sendes redaktøren
Økonomi: Post sendes kassereren
Medlemskap: Post sendes kassereren
Forsikring: Post sendes en besiktigelsesmann

Dansker i Tronåsen

Som mange sikkert la merke til, var det fire danske biler som deltok i Rallye Tronåsen. Fra en av disse har vi fått en hyggelig hilsen, vedlagt den artikkelen han har skrevet til Thy Veteranbilkub's medlemsblad. Vi har fått anledning til å trykke denne artikkelen også i Fjærbladet, og takker for det! Siden redaktøren har mottatt mange oppfordringer om å få flere bilder fra løpet i bladet, kombinerer vi dette med en del illustrasjonsbilder til artikkelen.

Rallye Tronåsen 2016

Kirsten og Poul-Erik Thomsen i full fart oppover bakkene.

Til «Thyløbet» i 2015 uddelte nogle «gamle» deltagere fra Norge indbydelse til «Rallye Tronåsen 2016», lørdag den 6. august, med ønsket om at gengælde gode ture og oplevelser med «Thy Veteranbil Klub».

«Rallye Tronåsen» er et mindeløb for «Rallye Monte Carlo», som i 1931 startede fra Stavanger mod Kristiansand ad hovedvejen, som førte over Tronåsen uden alternativ rute for transport på hjul helt indtil 1945. Rallye-starten gik om vinteren og uden hjælp fra områdets bønder, der stod klar på Tronåsen med hestespand som assisterende trækraft, skønnedes ingen at være nået over. Mange biler blev skadet og udgik af løbet på Tronåsen.

I 1981 blev 50-året for Monte Carlo-starten i Norge markeret ved et mindeløb, som siden blev gentaget hvert 5. år, og i år således for 8. gang med tilmeldinger fra 305 veterankøretøjer af alle typer.

Vejen over Tronåsen var oprindeligt kun farbar til fods eller hest, men blev udbygget og åbnet for køretøjer i 1844 med færdiggørelse af «Bakke Bru», som er Norges ældste hængebro. Vejbanen har en stigning på 1:4, enkelte strækninger endda 1:3, og der skal over den indledende opkørsel på ca. 1 km. «klatres» en stigning på ca. 250 meter gennem 8 skarpe hårnålesving for at nå toppen, inden det straks igen går brat nedad med 3 skarpe sving. Vejbanen er 2,5 - 3,5 m bred, fast og sikker med store sten som sikring mod at køre ud over kanten! - Flot udsigt undervejs, siges det ?

Rallyets hovedrute var på 80 km, og for ældre køretøjer kunne vælges en kortere rute. Veldig smart arrangement, som gav spredning på køretøjerne inden strabadserne på Tronåsen, som lå sidst på ruterne. Ligeledes var der taget højde for assistance med trækraft ved placering af en kraftig traktor med slæbetov ved alle sving.

«Tronåsen» var ukendt begreb for mig, men indbydelsen tilkendegav noget helt specielt, og ved afvikling kun hvert 5. år måtte der tages en hurtig beslutning for at prøve kræfter i "kuperet terræn", som nordmændene udtrykte det. Fru Kirsten var med på ideen og vores MGB havde jo netop vist sig pålidelig på ferietur til MG-træf i Italien, så vi var klar med hurtig tilmelding.

I klubhuset fandt jeg ikke gehør for at samle flere

deltagere til træffet, men pludselig viste det sig, at Hanne og Preben Bülow fra Nykøbing havde tilmeldt sig i MGA, ligesom Skive-folkene Per Ebbesen og fru Dorthe i MGB, og Gitte og Preben Hansen i Renault 10 var klar.

Vi fik hurtigt planlagt mødested ved bageren i Halvrømmen for samlet kurs mod hurtigfærgen i Hirtshals, og vi bookede hytter på «Fosseland camping» nær Flekkefjord som udgangspunkt for turen.

På løbsdagen blev alle køretøjer linet op for afgang i rækkefølge efter tildelt nummer, og efter levende hornmusik og taler fra bl.a. motororganisation og trafikminister gik starten til planlagt tid med ca. 3 køretøjer pr. minut. En højtidelig start med klart sigte til at fremhæve historisk og kulturel opmærksomhed omkring vore gamle køretøjer.

Spørgeskema med 3 svarmuligheder blev leveret ved starten, og så gik turen efter rutebeskrivelse og tydelig afmærkning langs ruten. Vi eneste 4 køretøjer fra DK fandt hurtigt sammen og nød den flotte natur overalt, selv om der var truende regnskyer og enkelte dryp, men ved ankomst til Tronåsen bagte solen, og her havde vi turens flotteste vejr.

Ved opkørsel ad Tronåsen blev vi sendt af sted med korte mellemrum, så snart den forankørende var ude af syne. Det føltes som at tage tilløb til strabadserne, og vi mærkede, at vejen blev stejl og gled tilbage i sæderne. Med MG-en i 1. gear og et par tusinde omdrejninger på krumtappen gik det støt op mellem snævre passager og

mange tilskuere overalt. Rundt i skarpe hårnålesving med tandstangen i yderstilling, hvor vejbanen næsten vred sig som en proptrækker, og jeg må tilstå, at jeg med «tunnelsyn» kun koncentrerede mig om vejbane, sving og tilskuere, medens fru Kirsten talte om storslået udsigt.

Spændende ved hvert sving om der kom stop foran, men vi nåede op i fin stil og fortsatte straks ned ad Tronåsens modsatte side med fuld opmærksomhed på varme bremses.

Retur til løbets udgangspunkt og præmieoverrækkelse, hvor Per tog dansk markering.

Til slut festaften på Grand Hotel i Flekkefjord for ca. 100 deltagere. Lækker mad og taler med norske anekdoter, som egentlig lød næsten troværdige ?

Et rigtigt flot og godt tilrettelagt arrangement, som lidt overraskende blev afviklet uden at mærke det store deltagerantal. I alt 17 biler fik brug for hjælpende trækraft og måtte i slæbetov for at nå toppen. Traktorerne slæbte 15 biler op, og 2 biler kom på slæb efter andre deltagere. Perfekt og stor anerkendelse til teamet som har hatt ansvaret for arrangementet.

Nu er der 5 år til næste arrangement, og til den tid kan det jo være en udfordring til «materiellets» tilstand, men

med rette helbred for mand og bil, vil jeg anbefale denne helt specielle oplevelse i en afstand af kun 130 km. fra Kristiansand.

Hilsen Poul-Erik Thomsen.

NB: Og så var der lige 7 danske veteranbiler fra Thy Veteranbil Klub, som stod flot opstillet på tilskuerrækken uden at køre med på mindeløbet. Jens Erik med den solide Ford A pickup 1928 forklarede senere, at de alle havde haft en fin tur over Tronåsen i minibus , men hvorfor i minibus ??

Vi måtte reise kjerringa!

Tronåsen løpet ble en stor opplevelse. Fjærbladet har jo også gitt en fyldig og flott reportasje fra dagen. Et godt opplegg og til og med godt vær. Vi var mange som hadde meldt oss på i god tid. Selv fikk jeg startnummer 56 og sammen med to barnebarn hadde vi bygd oss opp til løpet hele våren og sommeren. Alfred Theodor er åtte år og var også med på forrige Tronåsenløp. Tønnes Emanuel er seks og hadde sin debut. Mercedesen min, K-1812, gikk greit hele tiden på den vakre turen over Virak og Bjørnestad til Moi. Da vi kom til Tronåsen og gikk inn i den første stigningen kom det fra storebror: «Tønnes Emanuel, det er nå det begynner!» Forventningene steg. Og vi var ikke kommet langt, før bilen begynte å fuske og mistet etter hvert all trekkraft og sluknet helt. Dette hadde jeg aldri opplevd før. Det endte med at vi ble hengende bak en koloss av en traktor og hjulpet helt opp alle bakkene til stor sorg for eldstemann og stor begeistring for den yngste. Det hører med til historien at på toppen, etter litt filing av stifter, startet bilen og gikk som en klokke.

Historien ryktes og kom venner og naboer for øre. En av dem var Magne og Jofrid Hersvik som nå kjører sin VW

1960 modell K-8463. Hans kommentar var: «Du var heldig som kom så langt. Clutsjwren min røk på E-39 like etter Moi»

Vi stod der begge litt mellomfornøyd og tenkte at dette må vi gjøre noe med. Siste dagen i august rigget vi oss til i bunnen av bakken og startet for andre gang vårt mini Tronåsen løp. Spenningen var ganske stor hos Alfred Theodor, Tønnes Emanuel og storesøster Selma Tonette og vi andre, men jeg med ny coil og nye plugger og god stift, var jeg nokså sikker i min sak. Magne og Jofrid hadde fått helt ny clutsjwire til sin doning og hadde lite å frykte. Turen gikk uten et feilslag. Det manglet jo den fantastiske heiagjengen, men vi kompenserte med deilig kaffe, saft og kjeks som Jofrid hadde tatt med og som vi nøt på toppen av den ganske så hasardiøse stigningen. Så fikk vi reist kjerringa og gleder oss allerede til 2021.

Anders Mathias Larsen

Medlemsmøte øst 20. september

Første høstmøte i AMK ble igjen på NAF-bygget på Stoa. Det var annonsert et innslag om en tur med A-Ford fra Lyngdal til Lofoten og tilbake, men han som sto for dette meldte avbud ... i siste liten. Synd, dette skaper ekstra hodebry for de som står for møtene, det er ikke så lett bestandig å improvisere.

En del kjørte gammelbil, og mest oppmerksomhet fikk nok en 60 modell Mercedes 180, som har skiftet eier, fra Lillesand til Arendal. Flott at sånne perler blir i distriktet!

Erstatningen for innslaget om Lofoten-turen ble en orientering fra Statens Vegvesen v/ Kjell Eriksen om et oppfriskningskurs for de som har kommet i klassen 65+, og det gjelder nok en stor prosent av oss! Kjell er jo en

kjent fyr for de fleste i vår region, han har i hele sitt voksne liv vært engasjert med bil og trafikk, først i en årrekke som sjåførlærer, og senere ansatt i Statens Vegvesen. En fin orientering, Kjell er utrolig dyktig faglig, og har en god porsjon humor.

Så ble det et gjensyn med Norgesløpet 2016, som gikk av stabelen i Grimstad i juni, og etter dette kom den annonserte bløtkaka på bordet. Her var det rikelig og nok til alle, praten gikk høylytt rundt bordene, og etter hvert dro de rundt tretti frammøtte hvert til sitt.

En hyggelig kveld på NAF-bygget på Stoa!

Øyvind

Steinar Støle fra Birkeland fikk komitéens pris for sin flotte, nyrestaurerte Steyr lastebil. **Fjærbladet gratulerer!**

Fin dag på Birkeland

Selv om værmeldingen ikke var den beste, ble resultatet av årets Birkelandsmarked likevel godt - med over 300 veterankjøretøyer av ulikt slag, et par tusen tilskuere og en haug med ivrige dugnadsarbeidere både fra idrettslaget og fra AMK. Økonomisk gikk det også greit for AMK denne dagen, og været ble da bedre enn meteorologene truet med!

Det var møtt frem riktig godt med selgere, og det var underholdning, matsalg, utlodning, veterankjøretøy-utstilling og mye annet. En fin dag for hele familien!

Som bildene på disse sidene viser, var stemningen god og vi tror alle koste seg.

På side 12 bringer vi noen bilder fra årets bilparade, som denne gang var viet Volvo.

Vel møtt igjen til neste år!

Volvo-parade

«Årets bil» på Birkeland var Volvo, og vi viser her noen få av alle de som stilte opp i Volvo-paraden.

Eilef Liland tresker korn-tresking

Øyvind Opsal lagar frokost

Jan Bråtlund sagar tønnestav

Dyrskue i Lyngdal

Sommaren er over, me har starta på september, då er det tid for Dyrskue i Lyngdal. Som vanleg er AMK og Qvaas Traktorlag sterkt til stades, med fast utstilling av kjøretøy, traktorar og redskap, pluss ambulerande utstilling av besøkande medlemmer sine veteranbilar. Qvaas Traktorlag har fått ny utstillingsplass, på sletta opp mot parkeringsplassen. Her er også eldre lastebilar å sjå, nokre komne heilt frå Jæren, nokre med gamal traktor eller redskap på planen.

Traktorlaget kjører tur med Gråtass i området for barn, det er svært populært både for barnehagar og andre. Dei knuser stein til singel med gamal steinknuser, driven av traktor. Dei pløyer opp ein teig jord, freser, og set poteter, med gamle redskap, for demonstrasjon, og tek potene opp neste dag. Til neste år er det planen å setta poteter på normal tid om våren, og ta dei opp på Dyrskue, god

idè! Folk kunne òg få sjå lasting og lossing av tømmer på gamlemåten, på ein gamal lastebil.

AMK stiller tradisjonelt ut gamle jordbruksmaskinar som treskeverk, gardssag, motorar, gamle motorsager, med meir, og demonstrerer med jamne mellomrom korn-tresking, korleis det føregjekk på gardane like opp til 1950-60 talet, da skurdtreskeren overtok. - Treskeverket blir drive av ein gamal traktor. Kornet blir så rensa i ein rensemaskin. Me får òg demonstrert saging av tønnestav, saga blir driven av stasjonærmotor, som i gamle dagar.

Bøkraren er på plass og lagar tønner av tønnehaven. Osestad Snekkerverksted er på plass og lagar i år orv til ljà-slåtten.

Mølle

Nytt av året er ei fin, ny mølle, der det treska kornet skal malast til mjøl. Det er Olav Hægeland som står bak mølla. Bygginga av møllehuset er utført av elevar frå snekkerlinja ved Lyngdal yrkesskole. Understellet, opprinneleg til ei gjødselvogn, har Kurt Homeland skaffa, og møllesteinane er utlånt av Karl Kvelland. Med seg til hjelp har

Bøkrar Emil Visdal er på plass

Fam. Narvestad på camp

Buås jr.

Fam. Finsådal

Torstein Knutsen i snekkerbua

Traktor med jernhjul

Kjøring av barn

Mølle

Maling av korn

Flymotor

Johannes Hompland svingar ljåen

Bombe

Olav hatt Jan Bråtlund og Torstein Knutsen. Det mekaniske har han stort sett gjort sjølv. Krafta til malinga kjem frå ein traktor. Det er mykje arbeid som ligg bak ei transportabel mølle! Etter mindre innkjøringsproblem sviv det som det skal i mølla, og kornet bli malt til sammalt mjøl! (Nokre bakstekoner sikrar seg mjøl for å prøva flatbrødbakst heime.) Gratulerer, Olav!

Det er til saman mange aktivitetar som publikum set pris på å få sjå, og alt blir utført på dugnad. Av spesielle utstilte saker ein kan sjå, er Alf Danielsen si bombe frå andre verdenskrig, funnen på Lista flyplass, plassert bak på ein veteran-lastebil. Her er òg ein flymotor, eigd av Alf Rune Vrålstad, Konsmo. Lørdag er lokal Tempo-klubb til stades med mange, fine Tempo-syklar.

Så er det konkurranse i ljå-slått ved Harald Eide, som får stor tilslutnad: heile tjue personar melder seg på, derav sju damer! Det blir Johannes Hompland, Tonstad, som går av med sigeren, til premie får han langorv, pluss ljå med tilhøyrande klemmer frå Osestad Snekkerverksted. Gratulerer!

Fredag er veret noko stussleg, med fleire regnbøyer. Lørdag og søndag er det nydeleg ver, det er mykje folk desse dagane, og folk kosar seg i sola. Godveret gjorde at ekstra mange tok ut med gamle bilen, det er ein masse fine bilar utstilt i området. Enkelte medlemmer set seg ned med mat og kaffe mellom staselege kjøretøy, trauste furuer og gulnande bjørker, det er herleg når ein kan gjera det!

Me seier takk for denne gongen, til det aktive dugnadsfolket, og til publikum, og håpar at mange har hatt eit godt Dyrskue!

Turid

Grillkveld i Mercedes-klubben avd. Agder

En SMS fortalte oss at Norsk Mercedesklubb avd. Agder arrangerte grill-kveld på Fevik Gård mandag 22. august, og som forholdsvis ferskinger som Mercedes eiere så dette unektelig litt spennende ut. Vi har jo opp gjennom årene vært på treff og sammenkomster i diverse merkeklubber, både PV-klubben, 2 CV klubben og Vauxhall klubben. Nå visste vi at her var det mange kjente fjes fra AMK, og det er jo alltid hyggelig å bli kjent med nye folk.

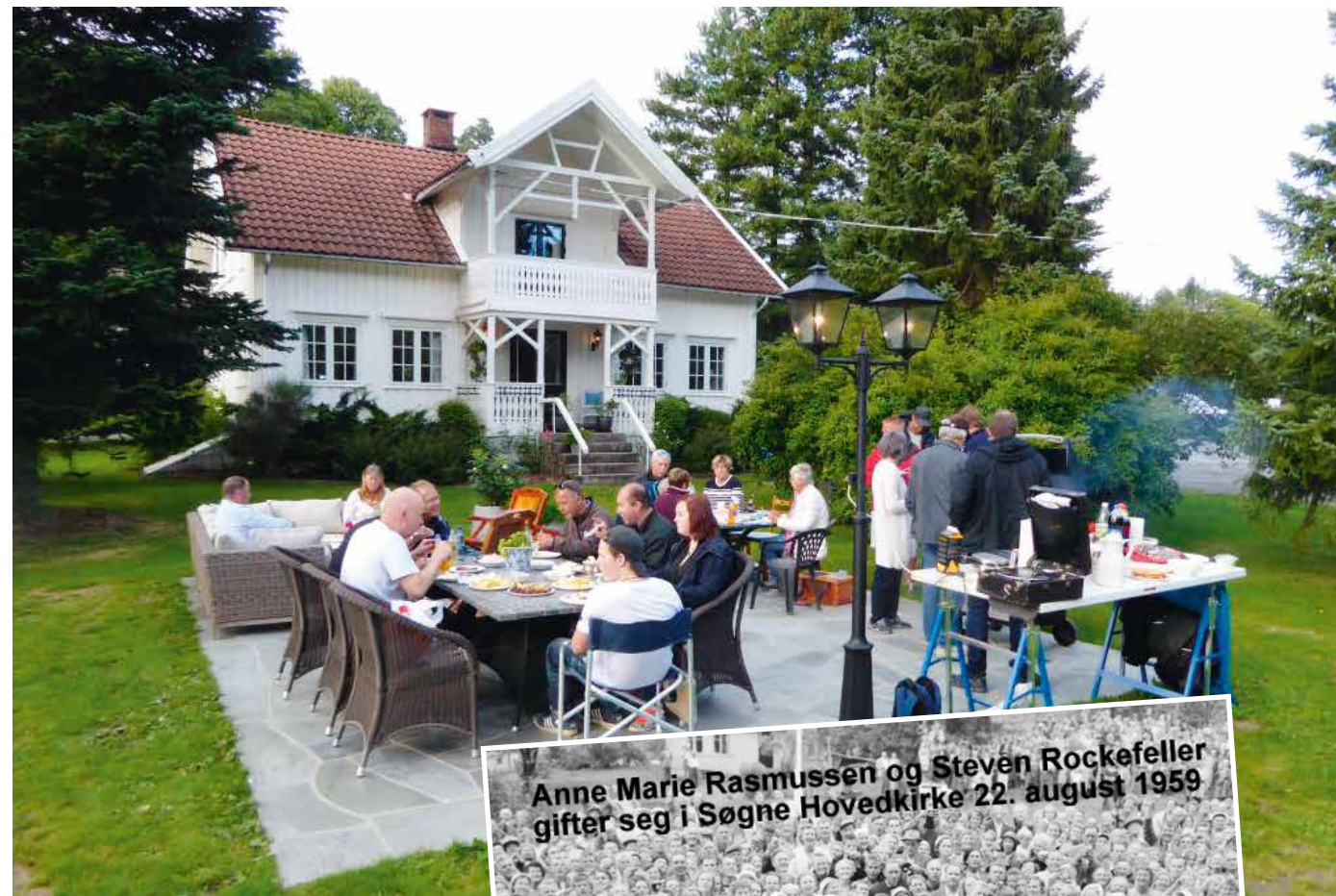
Etter litt leting fant vi plassen, her var alt på stell og grillen varm. En liten runde for å se på de forskjellige bilene, her var mye kjent fra før, men en flott 220 vakte manges interesse. Den var visstnok restaurert i et av de baltiske landene, og den var bare helt topp! En interessant historie var også knyttet til bilen. De fleste av oss husker, eller har

i alle fall hørt om, det store bryllupet mellom Anne Marie Rasmussen og Steven Rockefeller i Søgne for en god del år siden. Her ble denne bilen brukt til å kjøre brudeparet, og i den forbindelse var det store soltaket ombygd, det kunne åpnes begge veier, slik at brudeparet kunne stå oppreist og vinke til folket.

Jeg måtte jo lese meg litt opp på nettet om dette, og det pussige var at bryllupet sto den 22. august 1959, altså for nøyaktig 57 år siden!

En svært hyggelig kveld, en koselig plass, bra vær og en uformell og inkluderende gjeng!

Øyvind

Anne Marie Rasmussen og Steven Rockefeller gifter seg i Søgne Hovedkirke 22. august 1959

Bygdedagar i Heskestad

Den nest siste helga i august har det blitt ein tradisjon å arrangere bygdedagar i Heskestad. Det meste av programmet er lagt til samfunnshuset på Ualand: tale og helsingar, song av barnekor, foredrag, salgsboder, og liv i gamal krambu, der ein kan få kjøpt ekte varer som »jordeple» heimekinna smør og honning m.m. Mykje god mat og kaffe er stelt til, der folk kan hygga seg i lag med gamle kjente.

Arrangementet er basert på dugnad frå heile bygda. Ein ny utendørs skytebane blir opna, også den bygd på dugnad. Det blir utdelt bygdepris, i år til ektepar for godt 4 H arbeid.

Og så er det hyggeleg då å sjå at mange med veteranbil møter opp. Det er folk frå bygda og bygdene omkring, og jamen er det eit par bilar like frå Sirdal! Det set ein spiss på arrangementet for mange å få sjå nokre nostalgiske kjøretøy, og slå av ein prat med eigarane.

Turid

Sensommertur 18. september

Så går nok en veteransesong mot slutten, for mange av oss var nok dette det siste treffet, i alle fall i organisert form. De siste åra har AMK hatt et ypperlig samarbeid med Øynastua, de stiller både hus og parkeringsplass til vår disposisjon, og de ordner i tillegg med salg av både lapskaus, pølser, vafler og andre godsaker i kafeen, en strålende ordning!

Det ser ut til at det er liten vits i å annonsere noe tidspunkt for når treffet starter, folk begynner å møte opp omtrent ved soloppgang. Jeg tror også det har lite for seg å annonsere samlet kjøring fra Harebakken, dette ordner folk sjøl ...

Også i år var værgudene på vår side, full sol og grei temperatur. Det var et jevnt sig med både biler og motorsykler, og plassen ble fort ganske full. Vi hadde i grunnen tenkt å slappe av og «nyte vårt otium», etter å ha stått for dette arrangementet i mange år. Klubbens forespørsel om hjelp til å organisere parkeringen gav heller liten respons, heldigvis stilte som vanlig Gunnar Hamre opp, og i tillegg til Piet meldte også Jan Henrik Anderson seg. Takk skal

dere ha! Jeg må si at dette er nærmest tragi-komisk, og jeg følte meg i grunnen ganske flau i ettertid, og jeg sier dette her og nå ... jeg hjelper nok til neste gang!

Det har vært en del gnisninger siste året, mye klaging og syting, og ikke alt som er sagt og hevdet stemmer helt. Kanskje vi alle må gå litt i oss selv? Er det ikke mye hyggeligere at vi oppfører oss som voksne folk, og gjør hverandre en liten tjeneste på tvers av klubbene, uansett hvem det er? Som Henrik Ibsen sa: Jeg spørger kun, mitt lodd er ei at svare ...

Vår tronfølger brukte for en stund siden et for meg ganske nytt ord, å «framsnakke» folk ... synes ordet høres

fornuftig ut, i alle fall mye bedre enn det med motsatt for-tegn! Noen tenker også i religiøse baner, og var det ikke i Bergprekenen at Mesteren selv nevnte noe om splinten i din brors øye, og bjelken i ditt eget?

Et fint sitat fra en annen god bok: «Gjort er gjort, og spist er spist, og heretter skal vi alle være venner».

Jammen er de kloke fyrer, både Mesteren, Kronprins Haakon og Morten Skogmus i Hakkebakkeskogen!

Tilbake til Øynaheia. Det ble stor oppslutning, fint! Vi må ikke lage noe problem ut av dette! Selv om det kan bli noe kaotisk til tider er det jo veldig bra at folk kommer, og det ordner seg til slutt, selv om det blir litt spredt parkering,

og med kanskje litt flere til å organisere neste år, går nok dette greiere. Det var kåring av «Dagens bil», og igjen fikk Loll flest stemmer på sin Chevrolet cab. fra 1948. Etter dette løste det hele seg opp, bil etter bil forlot arenaen, noen stille og rolig, og andre med røyk og volum!

En fin Sensommertur til Øynaheia, stor takk til Piet og Gunnar, og neste år får dere i alle fall en til med på laget! Takk også til Øyna-stua for nok en minnerik høstsøndag med masse folk og glimrende samarbeid!

Øyvind

Foto fra Øyvind Eikelia og Helge H. Svendsen

Billedbrev fra turen til Ringkøbing

Siste dansen fredags kveld sørget Anne M. Fjeldsaa og Birger Nuland for, akkompagnert av musiker Peter Maler og undertegnede som applauderende tilhører. Samme scenariet skjedde på festen lørdagskveld men da også med Bjørg og Alf Andersen i heftig dans.

Så de norske vennene ruler på dansegulvet :)

Reidar

Medlemsmøte i AMK Vest, onsdag 28. september

«En sommer er over» heiter det i sangen, slik og i AMK Vest, ein svært aktiv sommar. Nettopp alle arrangementa gjennom sommar-halvåret var tema for denne kvelden. Nærare tretti personar møtte fram, Olav Hægeland ønska alle velkommen. To nye medlemmer presenterte seg: Ina Andersen og Magne Løland, som har ein Taunus 12 M, super 1960 mod. - hyggeleg!

Torstein Knutsen får ordet, og han går kort igjennom ei lang liste aktivitetar i heile AMK som har vore dette året. Det har vore løp både her og der, turar, treff, utflukter, delemarked, Rallye Tronåsen, Dyrskue i Lyngdal, med meir, for å seie det enkelt. Veret har vore litt ymse, men stort sett bra, og oppslutninga har vore god. Ein kan slå fast at AMK er ein aktiv klubb.

Ved AMK Vest, manglar det ein person til å ta seg av LMK-forsikring, ein slik person er sterkt ønska, og kan melde seg til Torstein, og vedkomande vil få opplæring.

Torstein har fått hand om platina-stifter, rotorar og kondensatorar, som han gjerne vil bli kvitt, interesserte kan melde seg til Torstein for å få tak i slikt. Olav Vegge orienterer om videoen frå Rallye Tronåsen, som nærmar seg ferdigstilling.

Pga godt resultat på årets delemarked, blir me i kveld spandert på ei flott kake som me får nyta til kaffien, Kjetil Eikeland er kake-oppskjærar. Det blir minna om at det trengs dugnadsfolk til Birkeland-markedet også i 2017, ein kan seie frå til Torstein.

Det pleier å vera godt drøs under kaffe-kosen, i kveld er det ekstra høglydt. Inni mellom er det nødvendig med «hysjing», at folk må roa seg ned, slik at enkelte kan koma til orde, og til dømes forelja om sin tur i sommar: Øyvind og Inge har reist frå Bergen til Harstad med Hurtigruta,

og kjørt rundt i Lofoten og heile vegen heim igjen med A Fordane sine, meir enn 300 mil uten problem, ikkje verst! Dessutan var besinforbruket lågt og oljeforbruket heilt fint!

Julemøtet hos Jan Arvid Lindland blir diskutert. Det er eit populært møte/julebord, så attraktivt at dessverre ikkje alle som har lyst å vera med, får plass, da det er begrensa med plasser. Det blir dermed bestemt at det er påmelding ein viss dato og eit visst klokkeslett, ikkje før, og så er det «først til mølla». Sjølv om det ikkje er den optimale løysinga, er det i alle fall då råd til å skifta litt på deltakarane.

Dato og klokkeslett for påmelding til julebord i Vest: tirsdag 1. november. kl 18.00, til: Olav Hægeland, mob. 97 97 83 07.

Det blir ei drøfting om aktuelle tema som kan tas opp utover på komande møter. Og så er kvelden omme.

Takk for i kveld!

Turid

Fjærbladet har fått anledning til å publisere en artikkel som opprinnelig sto i Tveit Historielags årsskrift for 1991. Vi takker Tveit Historielag for velviljen! Vi syntes denne artikkelen passet godt siden det i år er 100 år siden den første bilen kom til Tveit.

Bilens og motorsykkelens første 15 år i Tveit

29. januar 1886 fikk Karl Benz patent på den første trehjuls «bil». I 1893 fikk bilen sitt fjerde hjul, og bare tre år etter kom den første til Norge. Den lignet på ei motor-drevet hestetrimle. Et forsøk med rutekjøring med denne i Gudbrandsdalen var mislykket.

Etter 20 år hadde bilen gjort ufattelig store fremskritt, og blant annet fått luftgummi. Finere modeller hadde også kupé slik at passasjerene kunne sitte tørt.

Det var i februar 1916 at Cay Hegermann, Boen, kom med den første bilen som ble ekte «Tveit-sogning». Før den tid hadde her bare vært slike kjøredoninger på gjennomreise, og de både imponerte og sjokkerte. Ei telefonmelding fra Ålefjær om at en bil passerte østover, førte til at flere kastet seg på sykkel for å komme seg opp til Postveien og se vidunderet. Dessverre fikk de bare se røyk- og støvska oppe ved Bakken, men det var jo bedre enn ingenting ...

Hegermanns bil var en Studebaker 7-seter, K-61. Den hadde kalesje, men også såkalt vintertopp med glassvinder bak til bruk i den kalde årstida. Østlendingen Hoffgaard hadde den krevende oppgave å være «chauffør» og manøvrere kjøretøyet trygt frem. Dette var jo lenge før syklist og vettsskrepte hester holdt høyre veiside.

Ånen Skovly fikk motorsykel 1. september 1920, en Indian, K-172, kjøpt av M. Roan fra Søgne, som hadde hatt den fra 1918. Brødrene Buestad fikk 28. oktober 1921 registrert Impert motorsykel, K-59. I mai/juni 1922 kom Ole Espeland heim fra Alaska der han drev som pelsjeger og visstnok også gullgraver. Han kjøpte da av Olav Nomeland, Bygland, en Ford som fikk kjennemerket K-108.

Sigurd Kostøl overtok våren 1923 en Indian motorsykel fra Ole Kostøl, Kristiansand, som hadde hatt den fra juni 1919, K-182. Den 30. juli 1923 kom Josef Buestad heim med sin nye Ford, K-497. Prisen på en slik bil på denne tida var 3.200 kroner. I september 1923 kjøpte Anders Flaa en Cleveland motorsykel, K-194, av Gunnar Løland i Kristiansand.

Landhandler på Krageboen, Jakob Olsen, kom 23. september 1924 meget forsiktig kjørende med sin Ford, K-579. Den ble i alle år uvanlig pent behandlet, og var uten tvil i god stand da den i 1931 ble byttet i ny Ford av årets modell, K-1447. Bernt Bjørvand, som også drev landhandel en kort tid i et gammelt hus på Ryen, skaffet seg ved årsskiftet 1924/25 en Hygina motorsykel, 1920-modell, K-190.

Ingeniør Chr. Anker oppholdt seg i Tveit, antakelig ved Boen Bruk, da han fikk sin Harley Davidson motorsykel, K-198, i februar 1925. Den ble senere overtatt av Venne-sla kommunale elektrisitetsverk. 20. april 1925 anskaffet Erling og Kristian Lømsland en robust lastebil, Reo, med K-588. De hadde visstnok før hatt en annen lastebil som var plaget av stadige havarier og ikke svarte til forventningene, av merket Old American.

Lensmann Nils F. Tvedt fant i august 1925 ut at det var umulig å utføre sine tjenesteplikter i distriktet lenger pr. sykkel eller med hest og kjerre. Særlig var det problematisk ved politiutrykninger og fangetransporter. Han så seg nødt til å anskaffe en Ford, K-533 (se bilde), selv om prisen da hadde steget til 4.350 kroner.

Bare en måneds tid senere fikk Enok Hangeland sin K-526, en Reo som Herman Benestad hadde brukt som drosje i Kristiansand fra 1919. Den hadde samme spesialutstyr som bygdas første bil, Hegermanns, nemlig vintertopp. Denne hang under taket i garasjen og ble firt ned

og montert når sommeren og kalesjesesongen var over. Hangeland kjørte drosjeturer. Bilen var utvilsomt sterk, for neste eier bygget den om til lastevogn, I-6995.

Syvert Egerhei, som da var smed på Mosby, søkte i desember 1924 om konsesjon på rutekjøring Drangs-holt - Kristiansand.Komplisert saksbehandling tok lang tid, men i slutten av august 1925 fikk han bekreftelse på konsesjonen. Han kjøpte et Ford chassis som han bygget ut til kombinert person- og lastebil, registrert 12. oktober 1925 på K-420. Denne «bussen» var så liten og svak, med bare ett tonns lasteevne, at han etter en kortere tid på dispensasjon måtte bytte den i en noe kraftigere Ford. I 1927 byttet Egerhei ut Forden med en enda sterkere bil, Overland, K-8340, og etter et par år ble det bytte igjen, nå i en mer moderne buss, Studebaker, registrert 18. januar 1930, K-145. Denne fikk også tilhenger, K-484, vesentlig for melkespann.

Johannes Føreid, gårdbruker, var vel den første innen sin yrkesgruppe som skaffet seg bil. Det var en Ford, K-480, med en bakseteseksjon som lett kunne demonteres og erstattes med lasteplan. Bilen ble tatt i bruk i oktober 1925.

Den såkalte «Trø-Forden» dominerte bilmarkedet i Tveit i modten av 1920-årene. Prisen var lav, da her ikke fantes luksus av noe slag. Alle hadde kalesje og sidegardiner med celluloidglugger, som kunne kneppes på i dårlig vær. Girstang mangle, da giringen foregikk med to pedaler, en for lavgir og en for revers. Speederen var under rattet, og måtte betjenes med høyre hånd, som også måtte sveive den manuelle vindusviskeren i regn og snøvær. Lysbryteren for blending sto på instrumentbordet nede ved knærne, mellom oljemåler og ampèremeter. Forden hadde ikke speedometer, så føreren måtte selv bedømme farten, slik at han ikke kom over høyeste lovlige fart, 35 km/t «på rett og oversiktlig vei».

Forden hadde to betydelige fordeler, nemlig åpne skjermer som gjorde det lett å legge på kjettinger, samt fastmontert startsveiv foran. Bilen hadde to horn, ett elektrisk og ett med luftball, for at en helt sikkert kunne etterkomme pålegget om å gi signal i svinger og på gatehjørner. Bagasjebærer bak var ekstrautstyr, men nød-vendig for en som skulle ha koffertene med seg eller ville kjøre rundt med fisk. Da måtte bakskiltet flyttes fra normalt sted midt i reservehjulet til en av sidene bak. Normalt var Fordene sorte, men fra 1925 kom den i brun eller grønn, med sorte skjermer, noe som naturlig nok vakte beundring ... I våre dager er vi mer kravfulle!

27. februar 1926 fikk Richard Hjemdahl sin Ford, K-95, som et års tid senere ble overtatt av lærer Karl Skeie. Karl Eidet, som drev landhandel ved brygga på Ålefjær, fikk sin nye Ford, K-715, i april samme år. I 1923 reiste Nils Borgen til USA. Der kjøpte han av sambygdingen Albert Ryen en Harley Davidson motorsykel som han tok med seg heim. Her ble den i april 1926 registrert som

K-514. I oktober samme år ble den overtatt av Einar Markussen.

Fra juni 1926 hadde brødrene Lømsland i Ålefjær en forholdsvis avansert personbil av et nokså sjeldent merke, Durant, K-475, som senere ble solgt til Lyngdal. Torgeir Rosseland fikk sin første Ford 1. juli 1926, K-755, og lærer Karl Skeie sin Ford, K-782, i oktober.

Året 1927 ble innledet med at Albert J. Ryen registrerte motorsykel Harley Davidson, K-518. Den var tatt med fra USA og ble i 1930 solgt til Kragerø. Etter at bygdas første bil, K-61, i 1926 var overtatt av Arne Hansen Grim, fikk Ditlev Hegermann på Boen en mer moderne bil i februar 1927, en Ford med K-798. Nesten på samme tid kom det en noe eldre Ford på motsatt side av elva ved Boen Bru, da Harald Nilsen på Krageboen kjøpte K-795 fra Bygland. Edvard Markussen nøyet seg med motorsykel, en Harley Davidson, K-189, som han skaffet seg sommeren 1927.

Pelsjegeren Ole Espeland kom for andre gang tilbake etter opphold i Alaska og «gikk innom» forhandleren i Kristiansand og fikk med seg en ny Ford, K-6, i slutten av juli 1927. I august samme året kom Gunstein Kallhovd fra Foss heim fra USA med en Chevrolet som fikk K-857. Tollef T. Drangsholt gikk i oktober 1927 inn i rekken av Ford-eiere da han fikk sin K-575 fra Øvrebø. Guttorm K. Foss overtok denne i 1930.

Veioppsynsmann Paulus H. Ryen hadde sterkt behov for bil, og fant i april 1928 en Overland, K-572, på nesten utenkelig sted. Det var på Tveits vestligste heiegård, Røsebrekka, der Ingulf Askedal fra Vennesla hadde den lagret. I juni 1928 byttet Ditlev Hegermann sin Ford mot en Essex, K-1257. Samtidig fikk Sigurd Lømsland en mindre, overbygget Chevrolet laste-/varebil, K-470 (se bilde). Han søkte rutekonsesjon i september og fikk denne året etter.

Det var også Chevrolet lastebil, K-1215, som Hjørvard Flottorp skaffet seg i september 1928. Han bodde på Drangsholt, men ble bureiser på Lundtveit, som hørte til Prestegården. Samme måned skaffet Edvard Markussen seg bil til erstatning for motorsykkelen, Det ble en Studebaker, K-1221. Albert Eidet fikk seg en 1922 modell Ford, K-461, som han året etter solgte til nabo Sigvart Abrahamsen.

Det var også en Ford, K-1236, som Harald Nilsen byttet til seg i februar 1929. Året etter byttet han igjen, denne gang til Chevrolet K-1241. Også J. og V. Justvik kjøpte Chevrolet våren 1929. Den hadde kjennemerke K1253, mens Gunnuf Kostøls nyanskaffede Chevrolet fikk K-1261.

Erling Lømsland fikk sin Reo 26. juli 1929, K-1305. Det var også en Reo-buss, K-1319, som broren Sigurd Lømsland fikk måneden etter, etter at han i mai hadde føtt konsesjon på Ålefjær-ruta, fra Lømsland til Kristiansand.

Johannes Borgemyr fikk seg en Harley Davidson, K-173, til bruk i sitt arbeide for Christianssand & Omegns Telefonselskab. En måneds tid senere, i mai 1929, ble Selmer Johnsen eier av en spesiell bil, Palladium, K-440, som allerede da måtte ansees som «veteranvogn» av høy klasse. Den hadde fra 1923 gått som drosje i Vennesla, men var egentlig en herskapsvogn som Lord Salvesen fra Mandal hadde tatt med seg fra England i sin tid.

Andre nyttårsdag 1930 registrerte Karl Markussen K-104, en Chrysler som han hadde tatt med fra USA, og som han året etter solgte til Sørlandets Uldvarefabrikk i Dronningens gate i Kristiansand. Dagen etter kom Anders Olsen Kostøl med en eldre Ford, som fikk K-860. Samme måned var K-145, Studebaker buss, klar til kjøring, så eieren Syvert Egerhei kunne sette den inn i rutekjøring, med tilhenger K-484.

Sommeren 1930 registrerte Ludvig Timenes en 1927-modell Ford, K-796, og Albert J. Ryen registrere også en Ford, K-1353, som Torgeir Rosseland overtok et par år senere. Nils F. Tvedt fikk i august 1930 en Chrysler, K-1371, som en fjern slektning, Sigurd Stoveland, hadde med fra USA under en ferietur til fedrelandet. Tvedts gamle Ford ble overtatt av en slektning i Kristiansand og ble bygget om til lastebil.

I september 1930 kom også Melvin Markussen med en Chrysler fra USA, K-1380. Dette var nok bygdas første toseter med svigermorsete. Den ble i 1932 overtatt av Edvard Markussen, og endte sine mange dager på Nordsida. Bernhard Strai fra Drangsholt prøvde seg i 1930 i transportbransjen med en eldre lastebil, Itala, K-598, men ga opp etter kort tid. Kjennemerkene ble levert in i april 1931 og kom nok ikke mer på denne bilen.

I mars 1931 gikk Bakken Kalkverk over fra hestekjøring av stein og kalk i de tunge bakkene, til biltransport.

Da kunne de også levere over lengre avstander med sin Ford lastebil, K-1407. Sersjant Martin Borgen fikk seg på samme tid en Indian motorsykel, K-165. Måneden etter skaffet Oddleiv Eidet seg en Chevrolet, K-1416, og Gunnar Thomassen fikk K-1419 som var en lukket Ford varevogn til bruk som fiskebil. Han flyttet kort tid etter til byen og drev fiskesalget derfra, men også rundt i heimbygda.

Guttorm K. Foss fra Ve og Chr. Jørgensen fra Justvik kjøpte hver sin Ford denne sommeren, med K-1429 og K-1424. Paulus H. Ryen byttet ut sin Overland i en Chevrolet, K-813.

15 år etter at Tveit fikk sin førte automobil, kom Tønnes Suvatne fra Bjelle kjørende med sin lastebil i juni 1931. Han hadde valgt Chevrolet, K-1456. Dermed la han grunnsteinen for et transportfirma som stadig vokste seg større og sterkere, omtrent som bliene generelt har gjort, fra motorer på 30-40 hester til hundrevis, og lasteevne fra ett tonn til kjempedoninger for spesialtransporter.

De eldre i Tveit minnes Tønnes Suvatne og hans lastebiler som trofaste slitere med transport av tømmer, ved og grus lenge før lesseapparater kom i bruk. Vi minnes også ham og hans kolleger i transportbransjen under snøbrøyting, med spoling og skuffing, etter at Teigens treploger var kassert og hestene satt på stallen.

Dette var et tilbakeblikk på bilene og motorsyklene i Tveit gjennom de første femten årene, så langt det har lyktes å følge dem. Riktignok kjørte de ikke så fort, men veiene i Tveit var som i andre bygder smale og kronglete. Det kan derfor være mulig at enkelte kan ha fått stukket seg bort og er blitt oversett.

Roald Tvedt

Onsdagstur til Lista, 21. september

Denne dagen kl 18.00 kjem ei heil kolonne gamlebilar frå Lyngdal, Mandal og omegn rullande opp ved Vanse kyrkje, til ein liten rundtur rundt Lista. Med som guide er Inge Eikeland, kultursjef i Farsund, og hans far, Kjetil Eikeland orienterer om ruta, og kjører i front. Det ber over Gullsmedbakk, Heskestad og Jølle, fram til Nordberg Fort. Her kjører kolonna ein runde rundt i området, og me samlar oss ved ei av kanonstillingane, der me får orientering av Inge.

Nordberg Fort er langt på veg bevart som det var under krigen, med mange bygg, kanonstillingar med meir, og er det best bevarte fortet i landet frå andre verdenskrig, og

er i dag museum. Her me står, ein særdeles flott kveld på Lista, har me den same, gode utsikten over både himmel, hav og land som krigsmakta nytta seg av. I seinare år er det bygd eit nytt, flott bygg i tillegg her på Nordberg, opna i 2009, der det er kafe og utstillingar. Det blir og nytta til konsertar og andre tilstellingar.

Kolonna reiser snart vidare ned til nedlagte Lista flyplass, som òg blei bygd under krigen. Her er det framleies store hangarar og bygg, i ein av dei finn me Lister Forsvars-historiske Forening, og museet: Festung Lista Hangar-museum. Me blir tatt vel i mot av Nils Otto Eriksen, ei av eldsjelene i foreninga. I hangaren får me sjå kjøretøy,

kanonar, lyskastarar, og mykje utstyr frå krigen. Her er ein modell av flyplassen, med alle fly som hadde søkt tilflukt her då krigen gjekk mot slutten, og som engelskmennene bomba, her er ei brakke etter russiske krigsfangar, og mykje meir.

Det siste foreninga arbeider med å få til museet, er å bygge opp deler av det jernbaneanlegget som tyskarane bygde, som då gjekk frå Farsund havn, like til flyplassen og andre stader der det skulle byggast noko. Toga frakta sement, sand og andre byggematerial, det var jernbane-linjer over mangfoldige kilometer.

Etter god tid rundt i hangaren, dreg bilane til «Bispen», Borhaug, og får seg noko mat og drikke. Takk for denne gongen!

Turid

Onsdagstur til Kvinesdal, 7. september

Eit fint knippe medlemmer med sine respektive kjøretøy samlar seg denne kvelden i Klokkegården, Lyngdal, og set kursen mot Liknes sentrum. Vel framme blir me tatt vèl i mot i Gullestad Landhandel, eit stort hus i kort avstand frå kyrkja. På utsida står ein Volvo varebil som har tilhørt handels-mannen.

Her blei det drive handel i mange år, frå 1907 til 1971, av same mann, hr. Hans Gullestad, og før det hadde han drive i eit anna lokale like ved, frå 1893.

Kenneth Trælandshei fekk kjøpt bygget i 2002, har utført ein del vedlikehald, og har det som museum. Butikken står som før med hyllene fulle av varer, og huset elles er som det var. Her er store stover med fine møbler, tapeter, flotte maleri og lamper, og på loftet er det fleire soverom med plass for mange.

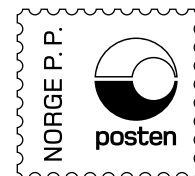
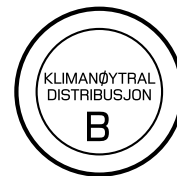
Kenneth kan hugsa han gjekk her som liten gut ein gong i blant og kjøpte godteri. Her var òg telegraf, brevhus,

og kommisjon for Sjølingstad Ullvarefabrikk. Engelske lakse-lordar, som budde på andre sida av Kvina, kom til Gullestad med laks, som han selde for dei. AMK-folket får gå rundt i heile huset og sjå seg om, og setta seg ned etterpå i dei gode stolane til ein kvil, ein kopp kaffe og ein hyggeleg prat med eigaren.

Det er tid for ein strekk på føtene, og me ruslar bort til ein garasje i nærleiken, der Leiv Hompland held til med fleire, fine veteranbilar. Det viser seg å vera garasjen til tidlegare Fjotland Bilruiter. Her er òg gamle reklameskilt på veggene. Mens me er der og ser oss om, dukkar òg Bjørn Hansen opp, eit hyggeleg gjensyn for mange AMK-folk.

Me takkar for oss og alt me har fått sjå til Kenneth og Leiv, og legg heimturen om Utsikten Hotell, til ein matbit som avslutning på ei koseleg utflukt.

Turid

RETUR:

AMK, Veslefrikkveien 3D
4638 Kristiansand

Marked på Brokelandsheia

Goggomobiler
i forskjellige utgaver.

Finn Aslaksens flotte, nyrestaurerte IFA F9 1955 mod.

En flott Oldsmobile fra Vegårshei

Markedsdagene på Brokelandsheia i Gjerstad, første helga i september, er blitt en grei anledning for veteranbil-folket til å møtes før sesongen avsluttes. Det er vel helst på lørdag og søndag at pågangen er størst, og da vi møtte opp på lørdagen, var plassen så å si full av kjøretøy av ymse slag, på både to og fire hjul. Da jeg pratet med en av parkeringsvaktene var det passert 140 kjøretøy, og det kom sikkert fler etter dette. Her helt i øst er det nok Am-Car som dominerer, og det buldret til tider heftig fra V8 motorer ... Men også andre, litt mindre biler møtte tallrikt fram, ja noen er sågar veldig små! De to kjente og kjære Goggomobilene, begge hjemmehørende i Gjerstad, var på plass, pluss en scooter av samme merke. En flott Fiat 500, og ikke minst en helt «blodfersk» IFA F9 fra 1955 sto også og glinset i sola. For sol var det! Både lørdag og søndag var det knapt en sky å se, og god temperatur, ja faktisk to av de fineste dagene i år!

Ole Bjørn Moe var som vanlig engasjert med sine stasjonærmotorer, og de skaper alltid stemning på alle treff, både visuelt og ikke minst lydmessig!

Nytt i år var at det ble krevd inngangspenger på selve messeområdet, men for oss veteraner var alt gratis på den greie parkeringsplassen foran Bjordammen Byggsenter. Det var visstnok enkelte som klaget over at vi ikke fikk gratisbilletter, men vi er nok ikke direkte involvert i selve messa, dette er et flott tiltak som ildsjeler i veteranmiljøet har fått til, i godt samarbeid med messe-ledelsen, et fint initiativ som vi bør sette stor pris på! Og vil man besøke markedet er vel heller ikke en hundrelapp all verden!

Koselige dager på Brokelandsheia, håper dere fortsetter med dette også neste år!

Øyvind